

Malígny melanóm kože a spojovky metastázujúci do očnice

Plesníková Paulína, Furdová Alena

Klinika oftalmológie LFUK a UNB, nemocnica Ružinov, Bratislava

Úvod

Malígny melanóm kože aj spojovky patrí medzi vzácne a častokrát na diagnostiku zradné tumory. Môže vznikáť tromi spôsobmi a to de novo, ako progresia primárnej akvirovanej melanózy alebo zo spojkového névu. Svojou polohou v blízkosti lymfatických a krvných ciev v substantia propria má možnosť metastázovať hematogénnou aj lymfatickou cestou, čo je pre prognózu pacienta veľmi nepriaznivé. Dôležitá je skorá diagnostika lézii, ktoré sa riešia chirurgickou cestou vo forme excízie - nutná je kompletná excízia ložiska, inak hrozia lokorecidívy a šírenie sa melanómu do okolia.

Kazuistika

Pacient 65 ročný odoslaný k nám na pracovisko po prvýkrát v roku 2019 s doporučením na exenteráciu očnice vpravo. Sledovaný od roku 2007 na Klinike plastickej chirurgie v UNB Ružinov, kedy mu bolo histologicky potvrdené lentigo maligna na dolnej mihalnici pravého oka. Na tejto klinike neskôr podstúpil opakované excízie mihalnice pre podozrenie z recidívy. Na základe suspektnej recidívy malígneho melanómu pre hyperpigmentácie v oblasti kantu, dolnej mihalnice ako aj

epibulbárne, bol v roku 2013 prevzatý do starostlivosti iného očného pracoviska. V r. 2019 mu na oftalmologickom pracovisku indikovali exenteráciu, ktorú odmietol. V r.2019 na našom pracovisku robené opakované excízie a plastiky spojovky a mihalníc. Histologické vyšetrenia potvrdili zmiešaný névus spojovky s regresívnymi zmenami a PAM (primárnu akvirovanú melanózu). Bolo mu vyšetrené a zistené BRAF wild-type. Aj napriek opakovane sa objavujúcim pigmentáciám ostáva pacient bez metastatického rozsevu až do júna 2020, kedy si všimol "hrčku" v oblasti vnútorného kútika vpravo. Opakovane navrhnutá pacientovi exenterácia očnice aby sa minimalizovalo riziko metastáz, ktorú odmietol. Realizovali sme oko zachovnú operáciu, orbitotómiu, a odpreparovali sme homogénny čierny útvar s púzdrom veľkosti 2x1 cm. Histologické vyšetrenie v októbri 2020 potvrdilo metastázu malígneho melanómu do očnice. Subjektívne sa pacient cíti dobre, centrálna zrková ostrosť vpravo je 6/9 s korekciou, očná guľa bez iritácie.

Záver

Metastázovanie melanómu kože a spojovky môže nastať po dlhom časovom období od prvej operácie. Ak nastanú metastázy do očnice, je indikovaná exenterácia očnice, ktorú je dosť náročné pacientovi zdôvodniť pri intaktných vnútroočných štruktúrach a zachovanej zrakovej ostrosti na úrovni 90%.

klúčové slová: malígný melanóm, melanotické lézia kože mihalníc, nádory mihalníc a spojovky

korešpondenčný E-mail: plesnik.paula@gmail.com